

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.006.05.2020

Pan
Tadeusz Krzakowski
Prezydent Miasta Legnicy
Urząd Miasta Legnicy
Pl. Słowiański 8
59-220 Legnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/007 Działalność organów administracji publicznej
dotycząca podtrzymywania tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych
oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Legnica Pl. Słowiański 8, 59-220 Legnica (dalej Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tadeusz Krzakowski, Prezydent Miasta Legnicy od dnia 29 lipca 2002 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków, w tym finansowych, umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.2. Realizacja zadań dotyczących podtrzymywania tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych 8 grudnia 2020 r. (w tym z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Marcin Chojnacki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/73/2020 z 16 września 2020 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz.1200. Zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą Miasto Legnica³ zapewniało warunki, w tym finansowe, umożliwiające podtrzymywanie poczucia tożsamości kulturowej oraz językowej osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych (dalej mniejszości), zamieszkujących na jego terenie. Zadania z tym związane zostały przypisane komórkom organizacyjnym Urzędu oraz ujęte w zakresach obowiązków pracowników.

Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi, w tym organizacjami mniejszości działającymi na jego terenie. Współpraca ta odbywała się głównie w wymiarze kulturalno-artystycznym i polegała na współorganizowaniu inicjatyw mających na celu zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości oraz ich integrację ze społecznością lokalną. Miasto wspierało również te organizacje udzielając dotacji na zadania mające na celu podtrzymywanie tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych. Udzielanie dotacji, zarówno w trybie konkursowym, jak i pozakonkursowym, odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Dzieciom i młodzieży należącym do mniejszości narodowej ukraińskiej, objętej obowiązkiem szkolnym, zapewniono możliwość nauki języka ukraińskiego oraz własnej historii i kultury w prowadzonych szkołach i Międzyszkolnym Zespole Nauczania. Dzieciom i młodzieży należącym do mniejszości etnicznej łemkowskiej zapewniono możliwość nauki języka łemkowskiego w Międzyszkolnym Zespole Nauczania.

W okresie objętym kontrolą Miasto realizowało zadania z *Programu Integracji Społeczności Romskiej na lata 2014-2020* (dalej Program integracji) w dziedzinach edukacja, mieszkalnictwo i zdrowie⁴. W latach 2018-2020 w ramach Programu integracji uczniom i dzieciom romskiej mniejszości etnicznej zapewniono pomoc materialną, m.in. stypendia i refundację zakupu wyprawek szkolnych. W 2018 r. i 2019 r. sfinansowano także wspomaganie edukacji przedszkolnej dla dzieci mniejszości romskiej. W 2019 r. i 2020 r. realizowano dwa projekty dotyczące remontu siedmiu lokali mieszkalnych. Cele i zakładane rezultaty dwóch zadań, objętych badaniem NIK, zostały osiągnięte. Środki wydatkowano terminowo i zgodnie z zawartymi porozumieniami, a sprawozdania z realizacji tych zadań sporządzono prawidłowo i terminowo przekazano do zleceniodawców.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nierzetelnym zweryfikowaniu przez Miasto danych przedstawionych w Systemie Informacji Oświatowej (dalej: SIO) dotyczących liczby uczniów objętych nauką języka mniejszości narodowej. Skutkiem tego Miasto uzyskało nienależny dochód z tytułu kwoty uzupełniającej część oświatową subwencji ogólnej o szacunkowej wartości 1 091 434,39 zł⁵.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Gmina Legnica jest gminą miejską, będącą jednocześnie miastem na prawach powiatu.

⁴ W 2018 r. zrealizowano trzy zadania o wartości 53,7 tys. zł, w 2019 r. zrealizowano cztery zadania o wartości 471,5 tys. zł, w 2020 r. w trakcie realizacji są dwa zadania o wartości 209,9 tys. zł.

⁵ W zakresie pierwszych trzech wag dla mniejszości kwota oszacowana przez pracownika Urzędu Miasta, w zakresie czwartej wagi dla uczniów mniejszości kwota oszacowana przez NIK na podstawie dokumentów uzyskanych w trakcie kontroli.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków, w tym finansowych, umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych

Opis stanu faktycznego

1.1. Według danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku⁶, miasto Legnica liczyło 103 238 mieszkańców, z których 705 osób deklarowało przynależność do łemkowskiej mniejszości etnicznej (0,68%), a 445 osób do ukraińskiej mniejszości narodowej (0,43%)⁷.

Według szacunków Urzędu, na terenie Legnicy zamieszkiwały następujące grupy należące do mniejszości⁸: mniejszość łemkowska – około 2000-2500 osób, Romowie – około 120 do 135 rodzin (około 350 osób), mniejszość niemiecka – około 150 osób, mniejszość żydowska – w Legnicy działa Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce – Oddział w Legnicy zrzeszające około 30 członków, Ukraińcy – około 3000 osób pochodzenia ukraińskiego, w tym obywatele Ukrainy i osoby należące do mniejszości ukraińskiej.

Na dzień 30 czerwca 2020 r. obowiązkiem szkolnym objętych było 7 575 dzieci, w tym 168 należących do mniejszości narodowych i etnicznych (1,5%), tj. 109 uczniów ukraińskiej mniejszości narodowej, 51 uczniów romskiej mniejszości etnicznej oraz ośmiu uczniów łemkowskiej mniejszości etnicznej⁹.

(akta kontroli str. 4-11,207-209,1330-1335)

W Statucie Urzędu¹⁰ nie zawarto rozwiązań organizacyjnych dotyczących realizacji zadań na rzecz mniejszości. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym¹¹, zadania na rzecz mniejszości realizowały cztery wydziały Urzędu. Do właściwości:

- Wydziału Organizacji, Kadr i Kontroli należała koordynacja zadań związanych z realizacją Programu integracji;
- Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu należały zadania związane z edukacją mniejszości; opracowywanie analiz i informacji dot. mniejszości; współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz mniejszości, w tym prowadzenie konkursów w zakresie działań na rzecz mniejszości oraz spraw związanych z Programem integracji w zakresie oświaty i kultury;
- Wydziału Infrastruktury Komunalnej należało prowadzenie spraw w zakresie mieszkalnictwa w ramach Programu integracji;
- Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych należało prowadzenie spraw w zakresie ochrony zdrowia i spraw społecznych w ramach Programu integracji.

W latach 2018-2020 za realizację ww. działań odpowiedzialnych było ośmiu pracowników tych Wydziałów, a poszczególne zadania zostały ujęte w zakresach obowiązków tych pracowników.

⁶ Dane przekazane przez Urząd Miasta Legnica, pozyskane ze strony www.gus.pl.

⁷ Liczba mieszkańców Miasta na dzień 30 czerwca 2020 r. wynosiła 93 615 osób. Liczba osób: pobyt stały – 91 307 osób; pobyt czasowy – 2 308 osób.

⁸ Informacja podana przez Prezydenta Miasta Legnicy na podstawie danych zawartych na stronie Stowarzyszenia Pamięć i Dialog.

⁹ Dane dotyczące uczniów mniejszości ukraińskiej i łemkowskiej pochodzą z SIO, natomiast dane o liczbie uczniów z mniejszości romskiej pochodzą z informacji z Wydziału Oświaty UM Legnicy, uzyskane od Dyrektorów szkół do których uczęszczają uczniowie pochodzenia romskiego.

¹⁰ Uchwała Rady Miejskiej Legnicy Nr XLVII/495/06 z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie nadania Statutu Urzędowi Miasta Legnica.

¹¹ Zarządzenie Prezydenta Miasta Legnicy Nr 132/UM/2017 z dnia 11 września 2017 r.

W latach objętych kontrolą pracownicy Urzędu nie uczestniczyli w spotkaniach, konferencjach i szkoleniach o tematyce dotyczącej mniejszości narodowych lub z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji rasowej i ksenofobii.

(akta kontroli str. 4-12, 34-136, 329-331)

Ponadto, zadania na rzecz mniejszości, w latach 2018-2020, realizowało pięć jednostek organizacyjnych Miasta, tj.:

- Legnicka Biblioteka Publiczna, Legnickie Centrum Kultury oraz Galeria Sztuki w Legnicy (podmioty te były zaangażowane m.in. w organizację różnorodnych form edukacji kulturalnej oraz imprez artystycznych).
- Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej w Legnicy (wspólnie z Wydziałem Infrastruktury komunalnej Urzędu Miasta realizował działania na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w ramach Programu integracji).
- Świetlica Terapeutyczna Nr 2 w Legnicy, która m.in. realizowała projekt pn. „Życie lepiej” – program profilaktyki uzależnień dla młodzieży i dorosłych Romów w ramach Programu integracji.

(akta kontroli str. 4-15, 101-104, 1174-1175, 1329)

Zadania na rzecz mniejszości wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹² w latach objętych kontrolą wykonywały trzy jednostki oświatowe, tj.:

- Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Zofii Kossak, w której prowadzony był Międzyszkolny Zespół Nauczania języka łemkowskiego, dla uczniów szkół z terenu Miasta należących do łemkowskiej mniejszości etnicznej;
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 im. Bohdana Ihora Antonycza (dalej ZSO Nr 4), w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa Nr 5 (prowadząca nauczanie w języku polskim i w języku mniejszości - ukraińskim) oraz IV Liceum Ogólnokształcące (prowadzące nauczanie w języku polskim i w języku mniejszości - ukraińskim). Przy ZSO Nr 4 prowadzony był również Międzyszkolny Zespół Nauczania języka ukraińskiego dla uczniów szkół z terenu Miasta należących do ukraińskiej mniejszości narodowej;
- Zespół Szkół Budowlanych im. Wojska Polskiego, w którym zatrudniony był asystent edukacji romskiej.

W latach objętych kontrolą nie likwidowano oraz nie dokonywano obniżenia stopnia organizacyjnego szkół z nauką języka mniejszości narodowej i etnicznej. Rada Miejska Legnicy uchwałą z dnia 27 marca 2017 r.¹³ przekształciła Gimnazjum Nr 10 w ZSO Nr 4 w ośmioletnią szkołę podstawową, w której odbywa się nauka języka mniejszości narodowej ukraińskiej.

Do organu prowadzącego, w latach 2018-2020, nie wpłynęły wnioski dyrektorów szkół o przyznanie dodatkowych godzin na zajęcia dla uczniów mniejszości.

(akta kontroli str. 4-15, 30-31, 101-104)

W latach objętych kontrolą w Mieście utworzono dwa Międzyszkolne Zespoły Nauczania, tj.:

- Międzyszkolny Zespół Nauczania języka ukraińskiego w ZSO Nr 4 dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych, których organem prowadzącym jest Miasto¹⁴. W roku szkolnym 2017/2018 na zajęcia języka

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 1327.

¹³ Uchwała Nr XXXI/315/17 Rady Miejskiej Legnicy w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.

¹⁴ Utworzony pismem Prezydenta Miasta Legnicy z dnia 5 czerwca 2017 r.

ukraińskiego uczęszczało łącznie 26 uczniów, w 2018/2019 – 30 uczniów oraz w 2019/2020 – 16 uczniów (według danych w SIO odnotowanych odpowiednio na dzień 30 września 2017 r., 2018 r. i 2019 r.).

- Międzyszkolny Zespół Nauczania języka łemkowskiego przy Szkole Podstawowej Nr 10 dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych¹⁵. W roku szkolnym 2017/2018 na zajęcia języka łemkowskiego, jako języka mniejszości etnicznej, uczęszczało – 14 uczniów, w 2018/2019 – 17 uczniów¹⁶ oraz w 2019/2020 – 8 uczniów (według danych w SIO na dzień 30 września odpowiednio: 2017 r., 2018 r. i 2019 r.).

Nauka języka mniejszości była prowadzona w grupach nieprzekraczających 16 uczniów, w wymiarze trzech godzin tygodniowo dla każdej grupy.

(akta kontroli str. 4-16, 30-31, 140-150, 502-527)

1.2. Gmina nie została wpisana do rejestrów prowadzonych przez ministra właściwego ds. wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, tj.: *Rejestru gmin, na których obszarze używane są nazwy w języku mniejszości oraz do Urzędowego Rejestru Gmin, w których używany jest język pomocniczy.*

(akta kontroli str. 4-16)

1.3. Sprawy mniejszości były uwzględnione w strategicznych dokumentach Miasta. W „Strategii Rozwoju Miasta Legnica 2015-2020 plus” w ramach celu strategicznego (II) - Wzrost znaczenia Legnicy jako regionalnego ośrodka edukacji, kultury, turystyki i sportu, przyjęto cel operacyjny (II.8) odnoszący się do mniejszości, tj. Wspieranie kultury i edukacji mniejszości narodowych jako ważnego elementu atrakcyjności miasta. W Strategii tej podkreślano wielokulturowy charakter Miasta, a także pozytywny wpływ organizowanych wydarzeń i imprez służących kultywowaniu tradycji mniejszości narodowych na atrakcyjność turystyczną i kulturową Miasta. Głównymi zadaniami określonymi (w ramach celu II.8) były: kontynuowanie organizacji różnorodnych wydarzeń służących kultywowaniu tradycji mniejszości narodowych i ich prezentowaniu na zewnątrz, promocja Legnicy jako miasta wielu kultur.

Element realizacji powyższej Strategii stanowiły przyjmowane corocznie przez Radę Miejską Legnicy programy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego¹⁷. Jednym z priorytetów tej współpracy była działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych poprzez popularyzację kultury i upowszechnianie tradycji mniejszości narodowych i etnicznych, współorganizację koncertów, spotkań, festynów, konferencji i wystaw.

(akta kontroli str. 4-13, 1200-1206, 1329)

1.4. Dochody Miasta pochodzące z części oświatowej subwencji ogólnej wyniosły: 118 265,3 tys. zł w 2018 r., 131 109,2 tys. zł w 2019 r. i 139 913,7 tys. zł w 2020 r., w tym dochody wynikające z uwzględnienia dodatkowych wag dla uczniów należących do mniejszości (dalej: wagi dla mniejszości lub dodatkowe wagi) odpowiednio: 1 136,1 tys. zł (0,96%), 1 388,8 tys. zł (1,06%), 926,7 tys. zł (0,66%).

¹⁵ Utworzony pismem Prezydenta Miasta Legnicy z dnia 31 sierpnia 2015 r.

¹⁶ Liczba uczniów w poszczególnych grupach zmieniała się w ciągu roku szkolnego.

¹⁷ Uchwała Nr XXXIX Rady Miejskiej Legnicy z dnia 27 listopada 2017 r. – program współpracy na rok 2018; uchwała Nr LI/552/18 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 24 września 2018 r. – program współpracy na rok 2019; uchwała Nr XIV/190/19 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 25 listopada 2019 r. – program współpracy na rok 2020.

Z danych Urzędu wynika, że w latach 2018-2020 przekazano prowadzonym szkołom, realizującym zadania na rzecz mniejszości, pełną kwotę naliczoną z zastosowaniem wag dla mniejszości, w części oświatowej subwencji ogólnej¹⁸, tj.:

- Szkole Podstawowej Nr 5 przy ZSO Nr 4, obejmującej nauczaniem w latach 2018-2020 odpowiednio 106, 135 i 115 uczniów należących do mniejszości narodowej¹⁹ - 765,4 tys. zł w 2018 r., 1 008,4 tys. zł w 2019 r. oraz 497,9 tys. zł w 2020 r.,
- IV Liceum Ogólnokształcącemu przy ZSO Nr 4, obejmującemu nauczaniem w ww. okresie odpowiednio 48, 56 i 75 uczniów należących do ukraińskiej mniejszości narodowej – 213,9 tys. zł - w 2018 r., 256,3 tys. zł w 2019 r. oraz 366,4 tys. zł w 2020 r.,
- Szkole Podstawowej Nr 10, obejmującej nauczaniem w Międzyszkolnym Zespole Nauczania w 2018 r. 14 uczniów należących do mniejszości etnicznej lemnowskiej, w 2019 r. – 17 uczniów, a w 2020 r. – ośmiu uczniów²⁰ – 99,4 tys. zł w 2018 r., 124,9 tys. zł w 2019 r. oraz 62,4 tys. zł w 2020 r.,
- Szkołom Podstawowym Nr 7 i Nr 9 obejmującym nauczaniem po dwóch uczniów należących do mniejszości romskiej - po 14,2 tys. zł w 2018 r.,
- Technikum Nr 4 przy Zespole Szkół Budowlanych na dwóch uczniów mniejszości romskiej - 21,7 tys. zł.

W Urzędzie Miasta nie dokonywano kalkulacji kosztów kształcenia uczniów mniejszości. Prezydent Miasta wyjaśnił, że subwencja nie ma charakteru dotacji, dlatego nie prowadzi się ewidencji wydatków nią pokrywanych. Wydatki Miasta na zadania oświatowe (w tym inwestycje) zostały pokryte z subwencji oświatowej w 62,5% w 2018 r., w 63,4% w 2019 r. oraz w 60,5% w 2020 r. (plan). W pozostałym zakresie wydatki sfinansowano ze środków własnych Miasta i środków pochodzących z innych ze źródeł niż subwencja.

Jednostkowy koszt kształcenia ucznia, niezależnie od tego czy należał do mniejszości czy nie, miesięcznie wynosił: w 2018 r.– w szkole podstawowej 718,5 zł, w liceum ogólnokształcącym – 729,3 zł, w szkole zawodowej – 752,1 zł; w 2019 r. – w szkole podstawowej – 745,4 zł, liceum ogólnokształcącym – 701,0 zł, w szkole zawodowej – 873,7 zł.

(akta kontroli str. 30-31, 329-332, 549-618, 1176-1199)

1.5. W latach objętych kontrolą, Miasto poniosło następujące wydatki na zadania dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych:

- 179,5 tys. zł w 2018 r.²¹, z tego 136,0 tys. zł przeznaczono na: wspomaganie edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich, stypendia motywacyjne dla uczniów romskich, wyprawki dla uczniów romskich, zatrudnienie asystenta ds. romskich, zajęcia edukacyjne i świetlicowe dla młodzieży polskiej i romskiej oraz asystenta środowiskowego, a 43,5 tys. zł wydatkowano na działania związane z kulturą mniejszości narodowych i etnicznych;
- 616,5 tys. zł w 2019 r.²², z tego 439,0 tys. zł przeznaczono na poprawę warunków mieszkaniowych społeczności romskiej, 116,9 tys. zł wydatkowano na: wspomaganie edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich, stypendia motywacyjne dla uczniów romskich, asystenta ds. romskich, zajęcia edukacyjne i świetlicowe

¹⁸ Zgodnie z obowiązującymi przepisami o przeznaczeniu środków finansowych pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej, które stanowią dochody gminy, decydują organy stanowiące jednostkę samorządu terytorialnego.

¹⁹ W tym uczniowie uczęszczający na zajęcia w Międzyszkolnym Zespole Nauczania.

²⁰ Liczba uczniów na podstawie danych z SIO.

²¹ Z tego kwota 116,1 tys. zł pochodziła z budżetu Miasta, a kwota 63,4 tys. zł Miasto pozyskało ze środków Programu integracji.

²² Z tego kwota 263,7 tys. zł pochodziła z budżetu Miasta, a kwota 352,8 tys. zł ze środków Programu integracji.

dla młodzieży romskiej i polskiej, asystenta środowiskowego oraz 60,5 tys. zł - na inicjatywy związane z kulturą mniejszości.

W 2020 r. Miasto zaplanowało wydatki w kwocie 263,4 tys. zł²³, z tego 194,4 tys. zł na poprawę warunków mieszkaniowych społeczności romskiej, 62,5 tys. zł na stypendia motywacyjne dla uczniów romskich, zatrudnienie asystenta ds. romskich oraz zatrudnienie asystenta środowiskowego oraz 6,5 tys. zł na zadania związane z kulturą mniejszości²⁴. Większość inicjatyw zaplanowanych na ten rok, do 30 listopada 2020 r. nie zostało zakończonych.

(akta kontroli str. 19-29)

1.6. W Urzędzie realizowano obowiązki wynikające z art. 50 ust. 2-5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej²⁵, tj. potwierdzano dane dotyczące m.in. liczby uczniów i etatów nauczycielskich, zamieszczone w SIO przez dyrektorów prowadzonych szkół. Kontrola NIK wykazała jednak, że nierzetelnie zweryfikowano dane dotyczące liczby uczniów objętych nauką języka mniejszości narodowej w Szkole Podstawowej Nr 5 przy ZSO Nr 4 oraz IV Liceum Ogólnokształcącym przy ZSO Nr 4, dotyczące roku szkolnego 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020. Dane te zostały zawyżone przez dyrektorów ww. szkół w związku włączeniem do tej grupy, uczniów nienależących do ukraińskiej mniejszości narodowej. W związku z powyższym, Miasto uzyskało nienależny dochód z tytułu dodatkowej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej wynikającej z wag dla mniejszości (szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 329-383, 396-405)

1.7. W okresie objętym kontrolą zadania na rzecz mniejszości w Mieście realizowały cztery instytucje kultury, tj.:

- Legnicka Biblioteka Publiczna (dalej LBP) zorganizowała szereg inicjatyw skierowanych zarówno do mniejszości, jak i pozostałych członków społeczności, mających na celu podtrzymywanie tożsamości narodowej i etnicznej oraz integrację mniejszości ze społecznością lokalną²⁶. W ramach LBP działało Centrum Edukacji Romskiej, którego zadaniem było gromadzenie i udostępnianie dokumentacji związanej z tą grupą etniczną oraz prowadzenie działalności edukacyjnej adresowanej do dzieci romskich oraz podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności romskiej i polskiej.
- Legnickie Centrum Kultury organizowało lub współorganizowało szereg inicjatyw skierowanych do mniejszości, jak i do pozostałej części społeczności, mających za zadanie podtrzymywanie tożsamości narodowej i etnicznej oraz prezentację kultury mniejszości narodowych i etnicznych²⁷,

²³ Plan po zmianach. Z tego kwota 82,4 tys. zł pochodziła ze środków własnych Miasta, a kwota 181,0 tys. zł ze środków Programu integracji.

²⁴ Planowana dotacja w wysokości 20,0 tys. zł przeznaczona na współfinansowanie Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Świat pod Kyczerą” nie została przekazana zleceniobiorcy z uwagi na rezygnację z szeregu działań z powodu epidemii COVID-19.

²⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1942, ze zm., dalej ustawa o SIO

²⁶ W sprawozdaniach z działalności Biblioteki za 2018 r. i 2019 r. wykazano m.in. realizowane w ramach Programu integracji zajęcia edukacyjne i świetlicowe, w których uczestniczyły dzieci i młodzież romska „Kraina naszych marzeń” (2018 r.) oraz „Teatr uczy, teatr bawi, teatr wychowuje” (2019 r.).

²⁷ W sprawozdaniach z działalności Legnickiego Centrum Kultury za 2018 r. i 2019 r. wskazano następujące wydarzenia: Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”, Legnicki Festiwal Kultur „Kto siedzi na miedzi(y)”, Łemkolandia – dzień dziecka po łemkowsku, „Kyczeriada nad Kaczawą” – obchody jubileuszu 25 lecia zespołu „Kyczerą”, XVII Wigilia Narodów (rok 2018); Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”, Legnicki Festiwal Kultur „Kto siedzi na miedzi(y)”, spotkanie sygnatariuszy Porozumienia Festiwalu Folklorystycznych Polski Zachodniej, XVIII Legnicka Wigilia Narodów (2019 r.); Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”, Legnicki Festiwal Kultur „Kto siedzi na miedzi(y)” (2020 r.).

- Galeria Sztuki w Legnicy, organizowała inicjatywy artystyczne i wystawy skierowane zarówno do mniejszości, jak i do pozostałej części społeczności²⁸,
- Teatr im. H. Andrzejewskiej w Legnicy²⁹ - w 2019 r. odbyła się premiera sztuki „J_d_____e Zapominanie” – opowiadającej o tragedii społeczności żydowskiej w Jedwabnem w lipcu 1941 r.

(akta kontroli str. 4-15, 32,33, 1038-1081, 1168-1173)

1.8. Według danych Urzędu, na terenie Miasta funkcjonowało 11 organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych³⁰. Miasto współpracowało z ośmioma takimi organizacjami, tj. Niemieckim Towarzystwem Społeczno - Kulturalnym, Towarzystwem Społeczno - Kulturalnym Żydów w Legnicy, Stowarzyszeniem Romów w Legnicy, Związkiem Ukraińców w Polsce - Koło w Legnicy, Stowarzyszeniem Łemków, Zjednoczeniem Łemków w Polsce - Koło w Legnicy, Stowarzyszeniem Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczera”, Gminą Wyznaniową Żydowską.

Współpraca z tymi organizacjami odbywała się głównie przy organizacji świąt państwowych, rocznic i upamiętniania ważnych wydarzeń dla lokalnej społeczności, a także przy organizacji wydarzeń kulturalnych na terenie Miasta. Organizacje współpracowały zarówno z Urzędem Miasta, jak i jednostkami podległymi Miastu. Współpraca z częścią z tych organizacji nie wiązała się z kosztami po stronie Miasta. Były to np. patronat Prezydenta Miasta nad nagrodą im. *Jurgena Gretschela Śląskie Niebo* przyznawaną za osiągnięcia w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska, Legnickie Spacerowe Historyczne organizowane przez Muzeum Miedzi w Legnicy i Urząd Miasta (w ramach, których prezentowano m.in. historię gminy żydowskiej), udział Prezydenta Miasta w uroczystości upamiętnienia powstań w getcie warszawskim, współorganizowanie Wigilii Narodów, na których spotykali się przedstawiciele różnych mniejszości.

Informacje o organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych i społecznych były prezentowane m.in. na stronie internetowej Urzędu, na profilach Miasta w mediach społecznościowych, w Miejskim Informatorze Kulturalnym, w magazynie wydawanym przez Miasto – „Legnica.eu”. Informacje przekazywano również do około 50 stałych odbiorców w redakcjach mediów pisanych i elektronicznych o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim.

W związku z realizacją programów współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego organizowano konkursy dotyczące popularyzacji kultury i upowszechniania tradycji mniejszości, organizację koncertów, spotkań, festynów, konferencji i wystaw. W latach 2018-2020 planowano rocznie kwotę 20,0 tys. zł na realizację zadań dotyczących mniejszości w trybie konkursu, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej: udpp)³¹ (pn. *Wspieranie działań promujących kulturę oraz tradycje innych państw i narodów, w tym mniejszości narodowych i etnicznych*). W wyniku rozstrzygnięcia konkursów przeprowadzonych w 2018 r. i 2019 r., Miasto

²⁸ W sprawozdaniach Galerii Sztuki w Legnicy za 2018 r. i 2019 r. wskazano następujące wydarzenia: w 2018 r. „PieńkoNiebo. XVIII Łemkowskie Jeruzalem” oraz w 2019 r.: „Po-słowie. XIX Łemkowskie Jeruzalem na papierze” i „Spotkanie z poezją Bohdana Ihora Antonycza”.

²⁹ Teatr zgodnie ze Statutem jest instytucją kultury prowadzoną, jako wspólna instytucja kultury samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz Miasta Legnica.

³⁰ Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Legnicy, Stowarzyszenie Romów w Legnicy, Związek Ukraińców w Polsce. Oddział i Koło w Legnicy, Stowarzyszenie Łemków, Zjednoczenie Łemków w Polsce. Koło w Legnicy, Stowarzyszenie Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczera”, Gmina Wyznaniowa Żydowska, Stowarzyszenie „Kobiety Europy”, Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód. Oddział w Legnicy, Stowarzyszenie Przyjaźni Polsko-Żydowskiej.

³¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.

udzieliło dotacji w łącznej wysokości 40,0 tys. zł (po 20 tys. zł w każdym roku) Łemkowskiemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Kyczera”. W 2020 r., z uwagi na epidemię COVID-19, przedmiotowy konkurs odbył się (złożono jedną ofertę na realizację zadania przez Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca), jednakże dotacja nie została przekazana zleceniobiorcy, gdyż zaplanowane zadanie nie mogło zostać zrealizowane. Ponadto Miasto, w latach 2018-2019 udzieliło dotacji na realizację zadań publicznych dotyczących mniejszości na podstawie art. 19a udpp, tj. z pominięciem procedury konkursu, w wysokości odpowiednio 10,0 tys. zł i 4,8 tys. zł.

Ustalenia dotyczące udzielenia dotacji oraz realizacji zadań przez zleceniobiorców opisano szczegółowo w punkcie 2.1 w obszarze drugim wystąpienia.

(akta kontroli str. 15,16, 151-177, 413-477, 619-725)

1.9. W 2019 r. i w 2020 r. Urząd przekazał Pełnomocnikowi Wojewody Dolnośląskiego do spraw mniejszości informacje dotyczące mniejszości, m.in. o liczbie zatrudnionych asystentów społeczności romskiej, przypadkach dyskryminacji ze względu na przynależność narodową, sytuacjach problematycznych oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i asystentami ds. edukacji romskiej³².

W latach 2018-2020 nie sporządzano informacji o sytuacji mniejszości narodowych i o działaniach podejmowanych na ich rzecz, o której art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym³³ (dalej ustawa o mniejszościach), gdyż minister właściwy ds. wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych nie występował o przekazanie takich informacji.

(akta kontroli str. 329-334, 384-395)

1.10. Na terenie Miasta w latach 2018-2020 (do 30 września) odnotowano trzy zdarzenia mogące mieć związek z dyskryminacją narodową i rasową. Były to czyny ścigane z art. 257 kodeksu karnego³⁴ – znieważenie z powodu przynależności narodowej, etnicznej lub wyznaniowej. Jedno z trzech postępowań prowadzonych w związku z popełnieniem tych czynów zostało umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego, drugie postępowanie zakończono umorzeniem wobec niewykrycia sprawcy, trzecie postępowanie jest w toku. Komendant Miejski Policji wskazał, że wszyscy funkcjonariusze Policji, a w szczególności rzecznicy prasowi i dzielnicowi Wydziału prewencji Komendy Miejskiej Policji w Legnicy w ramach wykonywanych czynności służbowych realizują zadania prewencyjne mające na celu zapobieganie zdarzeniom o takim charakterze.

(akta kontroli str. 413-416, 489)

1.11. Zgodnie z wymogami art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³⁵, Prezydent Miasta przedstawił Radzie Miejskiej informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za lata 2018 – 2020. Zawierały one dane o organizacji szkół i przedszkoli samorządowych, w tym o tych w których prowadzono edukację mniejszości. W Informacjach zawarte były również opisy dotyczące zrealizowanych działań na rzecz uczniów należących do mniejszości romskiej podjętych przez Miasto w ramach Programu integracji.

(akta kontroli str. 549-618)

³² W związku ze skierowanym do Urzędu Miasta zapytaniem z sierpnia 2019 r. i stycznia 2020 r.

³³ Dz. U. z 2017 r. poz. 823.

³⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, Dz.U. z 2020 r. poz. 1444, ze zm.

³⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 910, ze zm.

1.12. Miasto, jako organ prowadzący placówek oświatowych, w celu pozyskania komputerów niezbędnych do realizacji nauczania w trybie zdalnym, wprowadzonym w szkołach w związku z epidemią COVID-19, brało udział w następujących programach:

- „Zdalna szkoła” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. Na wniosek złożony do Centrum Projektów Polska Cyfrowa Miastu przyznano środki w wysokości 100,0 tys. zł, z przeznaczeniem na zakup 42 komputerów. Do szkół w których odbywało się nauczanie mniejszości narodowych i etnicznych, tj. Szkole Podstawowej Nr 10 przekazano dwa komputery, a do ZSO Nr 4 przekazano jeden komputer;
- „Zdalna szkoła+” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. Centrum Projektów Polska Cyfrowa przyznało Miastu dofinansowanie w łącznej kwocie 155,0 tys. zł na zakup 63 laptopów. Zakupiony sprzęt komputerowy przekazany został 16 szkołom, w tym szkołom realizującym nauczanie języka mniejszości - do SP Nr 10 przekazano jeden komputer, a do ZSO Nr 4 – dwa komputery.

(akta kontroli str. 330-335)

1.13. W okresie objętym kontrolą (do 30 września 2020 r.) nie stwierdzono skarg dotyczących naruszenia praw mniejszości narodowych i etnicznych bądź zadań realizowanych na rzecz mniejszości. Dyrektorzy szkół nie zgłaszali organowi prowadzącemu problemów z organizacją nauczania dzieci i młodzieży należących do mniejszości.

(akta kontroli str. 330-334, 908-910)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nierzetelnym zweryfikowaniu przez Urząd danych przedstawionych w SIO, przez Dyrektora ZSO Nr 4 w Legnicy, – dotyczących liczby uczniów objętych nauką języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej. Kontrola NIK wykazała, że wśród uczniów objętych nauczaniem języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej, znajdowali się również uczniowie niebędący obywatelami polskimi. Fakt ten nie został wykazany w toku weryfikacji prowadzonej na podstawie art. 50 ust. 3 ustawy o SIO.

NIK zwraca uwagę, że w świetle art. 2 ust. 1 ustawy o mniejszościach, mniejszością narodową jest grupa obywateli polskich, która musi spełniać warunki określone w tym przepisie. Wykazana w zestawieniach zawartych w SIO liczba uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych, dla których szkoła podejmuje zadania edukacyjne (np. nauczanie języka mniejszości) jest uwzględniana przy ustalaniu kwoty uzupełniającej część oświatową subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, obliczanej według algorytmów, ustalonych rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej, wydanymi na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³⁶.

Skutkiem nierzetelnej weryfikacji w SIO zawyżono liczbę uczniów objętych nauką języka mniejszości narodowej w badanych latach, tj.: o 57 uczniów w 2018 r., o 94 uczniów w 2019 r., oraz o 146 uczniów w 2020 r. Uczniowie ci nie powinni być zaliczeni do mniejszości narodowej ukraińskiej z uwagi na to, że nie posiadali obywatelstwa polskiego. W związku z powyższym w latach 2018-2020, Miasto

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 23, ze zm.

uzyskało nienależny dochód z tytułu kwoty uzupełniającej części oświatowej subwencji ogólnej w szacunkowej łącznej wysokości 1 091 434,39 zł, z tego:

- 53 258,7 zł - różnica wynikająca z rozliczenia należnych kwot naliczonych trzema wagami po zmianie liczby uczniów należących do mniejszości³⁷ (zawyżenie o 45 121,9 zł w 2018 r.³⁸ i o 124 082,21 zł w 2019 r.³⁹ natomiast w 2020 r.⁴⁰ zniżenie o 115 945,41 zł w stosunku do kwoty otrzymanej),
- 1 038 175,69 zł⁴¹ - kwota naliczona w poszczególnych latach wagą dla uczniów oddziałów i szkół z nauczaniem w języku mniejszości oraz dla uczniów oddziałów i szkół, w których zajęcia edukacyjne prowadzone są w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości, będącym drugim językiem nauczania (190 514,71 zł w 2018 r., 318 402,09 zł w 2019 r. i 529 258,89 zł w 2020 r.)⁴².

(akta kontroli str. 478-488, 911-996)

Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta wyjaśniła, że Dyrektor ZSO Nr 4 błędnie wprowadził dane liczbowe uczniów, kwalifikując do nauczania języka mniejszości narodowej ukraińskiej – cudzoziemców, którzy nie mogą być traktowani jako mniejszość narodowa. Wskazała również, że jednostki samorządu terytorialnego mają ograniczony dostęp do szczegółowych danych zgromadzonych w bazie SIO oraz nie mają możliwości samodzielnego generowania raportów, co uniemożliwia pełne sprawdzenie poprawności danych umieszczonych w bazie przez jednostki podległe. Wskazała, że Dyrektor szkoły przekazuje do bazy liczne informacje obejmujące różne obszary, jednak nie wszystkie z nich są widoczne dla organu prowadzącego w udostępnionych zestawieniach. Dyrektor oceniła, że brak dostępu organu prowadzącego do pełnej listy zestawień jest słabą stroną programu SIO i uniemożliwia pełną realizację wymagań określonych w ustawie. W związku z powyższym jak podała Dyrektor do weryfikacji danych zawartych w SIO, zgodnie z art. 50 ust. 4 ustawy o SIO, wykorzystuje się dane, którymi dysponuje jednostka samorządu terytorialnego. Podstawowym dokumentem będącym w posiadaniu organu prowadzącego służącym do porównań są arkusze organizacyjne. Miasto Legnica w latach 2018-2020 w zakresie wykazywania liczby uczniów do wag przynależnych dla uczniów mniejszości narodowej sprawdzała, czy wykazane oddziały z określoną specyfiką - nauczanie w dwu językach z nauką języka mniejszości narodowej są zgodne z arkuszem organizacyjnym szkoły oraz czy liczba wykazanych uczniów tych oddziałów jest zgodna ze stanem faktycznym na dzień 30 września. Dodatkowo sprawdzano ogólną liczbę uczniów w podziale na typy szkół, a także informacje dotyczące stanu zatrudnienia pracowników pedagogicznych (awans zawodowy, forma zatrudnienia, wymiar zatrudnienia) oraz pracowników niepedagogicznych.

Ponadto Dyrektor Wydziału Oświaty wskazała, że jej zdaniem organ prowadzący nie posiada uprawnień kontrolnych wobec podmiotu zobowiązanego do przekazywania

³⁷ Kwota oszacowana przez pracownika Urzędu Miasta z uwzględnieniem redukcji w zakresie trzech pierwszych wag dla mniejszości. Przyznanie tych środków uzależnione jest od liczby uczniów w danej szkole należących do mniejszości.

³⁸ Wagi P19, P20, P21 – w wyniku zmniejszenia liczby uczniów należących do mniejszości waga dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego zmieniła się z wagi P19 na wagę P21, wagi uczniów dla Szkoły Podstawowej Nr 5 i Gimnazjum pozostały niezmiennione. Miasto otrzymało 551 489,96 zł, natomiast powinno otrzymać kwotę 506 368,06 zł. Tak więc, kwota nienależnie otrzymana przez Miasto wyniosła 45 121,9 zł.

³⁹ Wagi P22, P23, P24 – w wyniku zmniejszenia liczby uczniów należących do mniejszości waga dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 5 zmieniła się z wagi P23 na P24, a dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego z wagi P22 na P24, waga dla uczniów kontynuujących naukę w Gimnazjum pozostała niezmienniona. Miasto otrzymało 718 775,99 zł, a powinno otrzymać 594 693,78 zł. Tak więc, kwota nienależnie otrzymana przez Miasto wyniosła 124 082,21 zł.

⁴⁰ Wagi P24, P25, P26 – w wyniku zmniejszenia liczby uczniów należących do mniejszości waga dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 5, jak i Liceum Ogólnokształcącego zmieniła się z wagi P24 na P26. Miasto otrzymało 229 576,91 zł, a powinno otrzymać: 345 522,32 zł. Miasto powinno otrzymać z tytułu subwencji ogólnej naliczonych według pierwszych trzech wag dla mniejszości narodowej kwotę wyższą od otrzymanej o 115 945,41 zł.

⁴¹ Kwota oszacowana przez NIK na podstawie dokumentów uzyskanych w trakcie kontroli.

⁴² Wagi: P22 w 2018 r., P25 w 2019 r. i P27 w 2020 r.

danych do bazy danych SIO. Wskazała, że przysługują one na mocy art. 82 ustawy o SIO kontrolerowi wyznaczonemu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

(akta kontroli str. 396-405)

NIK zwraca uwagę, że w świetle przepisów art. 50 ustawy o SIO dane ujęte przez dyrektora szkoły w bazie danych SIO podlegają weryfikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego (dalej jst) przed naliczeniem ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej. Sposób dokonania tej weryfikacji został określony w art. 50 ust. 4 ustawy o SIO. Zgodnie z tym przepisem, w celu potwierdzenia prawdziwości danych, dane zawarte w zestawieniach zawierających dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli, niezbędne do dokonania podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jst, są porównywane z danymi, którymi dysponuje jednostka samorządu terytorialnego, w szczególności z danymi posiadanymi w związku ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością prowadzonej szkoły lub placówki oświatowej w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Wskazać należy, że organ prowadzący w latach 2018 i 2019 mógł w SIO wygenerować dane uczniów konkretnej szkoły dotyczące tego czy są obywatelami polskimi czy cudzoziemcami. Porównanie tych danych z zestawieniami dotyczącymi ogólnej liczby uczniów w szkole i liczby uczniów uczestniczących w zajęciach z języka mniejszości, gdzie niemalże 100% uczniów danej szkoły objętych było nauczaniem dla mniejszości, powinno być dla organu prowadzącego podstawą do głębszej weryfikacji danych wprowadzanych do SIO przez Dyrektora ZSO Nr 4.

Odnosząc się do stosowania wagi dla uczniów oddziałów i szkół z nauczaniem w języku mniejszości oraz dla uczniów oddziałów i szkół, w których zajęcia edukacyjne prowadzone są w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości, będącym drugim językiem nauczania (w zależności od roku: P22, P25 i P27), Dyrektor Wydziału Oświaty wskazała, że z definicji dla ww. wag nie wynika, że mają to być tylko i wyłącznie osoby mniejszości narodowej. W opisie wagi użyto sformułowania „uczniów oddziałów i szkół” w sensie ogólnym tj. wszystkich uczących się w danym oddziale/szkole. Nie zawężono opisu tylko do uczniów mniejszości narodowej, ponieważ oddział szkolny stanowi grupę uczniów pobierających naukę w tej samej klasie. Dodatkowym wyróżnikiem oddziału może być specyficzny skład grupy uczniów (np. oddział integracyjny czy specjalny) albo program nauczania (np. oddział dwujęzyczny). Zawsze jednak oddział tj. cała grupa uczniów, jest traktowany jako całość. Wszyscy uczniowie zapisani do konkretnego oddziału realizują takie same zajęcia edukacyjne, w takim samym wymiarze tygodniowym godzin. Nauczyciele przedmiotów realizując podstawy programowe w taki sam sposób przekazują je do każdego ucznia w oddziale, nie realizują zajęć w sposób odmienny w stosunku do części oddziału tj. określonej liczby uczniów. Dyrektor Wydziału Oświaty podkreśliła, że zastosowanie wagi P22, P25 i P27 w analizowanych latach na nauczanie w języku mniejszości lub w dwóch językach odbywa się niezależnie od trzech wag poprzedzających te wagi, które przyznawane są w zależności od liczby uczniów objętych nauczaniem danego języka mniejszości i typu szkoły, w której takie nauczanie jest prowadzone.

(akta kontroli str. 396-405)

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu wyrażonego w złożonych wyjaśnieniach. Zdaniem NIK wagi P22 (2018 r.), P25 (2019 r.) i P27 (2020 r.) są wagami, według których środki były naliczone jedynie dla uczniów będących uczniami należącymi do mniejszości narodowej i etnicznej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o mniejszościach.

Zasady organizacji oddziałów dla uczniów mniejszości narodowych określają przepisy rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2017 r.⁴³, wydanego na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, przedszkola, szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu art. 2 ustawy o mniejszościach oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o której mowa w tej ustawie, podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej przez prowadzenie nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej oraz języka regionalnego, a także nauki własnej historii i kultury. W § 4 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia wskazano, że nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w szkołach może być organizowana przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym.

Zdaniem NIK algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej na dany rok budżetowy ma wtórny charakter w odniesieniu do przepisów merytorycznych i służy wyłącznie do podziału kwoty subwencji oświatowej. Stanowisko to zostało potwierdzone przez MEN⁴⁴.

Wobec powyższego, naliczanie części oświatowej subwencji ogólnej z wykorzystaniem ww. wag, w przypadku nauki w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości może dotyczyć tylko uczniów należących do mniejszości mających obywatelstwo polskie.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Miasto zapewniło warunki prawno-organizacyjne oraz finansowe do podtrzymywania tożsamości kulturowej i językowej osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych, zamieszkujących na jej terenie, a także współpracowało z przedstawicielami tych mniejszości m.in. przy organizacji imprez o charakterze kulturalno-artystycznym. Dzieciom i młodzieży należącym do mniejszości, objętym obowiązkiem szkolnym, zapewniono możliwość nauki języka mniejszości w prowadzonych szkołach podstawowych oraz własnej historii i kultury w ZSO Nr 4 w Legnicy, w tym również w formie zdalnej, w związku z wprowadzeniem na obszarze RP stanu epidemii, spowodowanego zagrożeniem COVID-19.

NIK negatywnie ocenia jednak nierzetelne weryfikowanie przez Miasto danych o liczbie uczniów, należących do mniejszości narodowej w ZSO Nr 4 w Legnicy. Skutkiem tego Miasto otrzymało zawyżoną kwotę z tytułu nauczania języków mniejszości oraz ich historii i kultury w części oświatowej subwencji ogólnej o 1 091 434,39 zł (wartość szacunkowa).

OBSZAR

2. Realizacja zadań dotyczących podtrzymywania tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych

2.1 Prawidłowość realizacji zadań gminy w zakresie dotyczącym mniejszości narodowych i etnicznych

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W latach objętych kontrolą Urząd ogłaszał corocznie otwarty konkurs ofert na realizację działań na rzecz mniejszości narodowych, skierowany do organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego pn. *Wspieranie działań promujących kultury oraz tradycje innych państw i narodów,*

⁴³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. poz.1627). Dla gimnazjów rozporządzenie z 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 263 tj.).

⁴⁴ Stanowisko NIK potwierdza odpowiedź dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym MEN na pytania skierowane przez kontrolerów NIK, zawarte w piśmie z 23 listopada 2020 r.

w tym mniejszości narodowych i etnicznych. Na dofinansowanie ww. zadania przeznaczano każdego roku kwotę 20,0 tys. zł.

Ponadto, w latach 2018-2020 do Urzędu wpłynęły dwa wnioski organizacji o dofinansowanie realizacji zadań publicznych na rzecz mniejszości, poza trybem konkursowym. Miasto udzieliło wsparcia na realizację obu zadań w trybie art. 19a udpp.

(akta kontroli str. 619-629, 702-709)

2.1.2. Szczegółowym badaniem NIK objęto wszystkie trzy konkursy zorganizowane przez Miasto w latach 2018-2020. Stosownie do wymogów art. 13 ust. 3 udpp, zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie przeprowadzenia otwartego konkursu ofert oraz szczegółowego zakresu rzeczowego zadania publicznego zleconego do realizacji, ogłoszenia o konkursie zostały zamieszczone w siedzibie Urzędu oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) i na stronie internetowej Urzędu. Ogłoszenia zawierały elementy wskazane w art. 13 ust. 2 udpp. Stosownie do art. 13 ust. 1 udpp, termin na złożenie ofert nie był krótszy niż 21 dni od daty ogłoszenia.

W każdym konkursie w wyznaczonym terminie wpłynęła tylko jedna oferta – Łemkowskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kyczera” z siedzibą w Legnicy, która spełniała kryteria wskazane w art. 14 ust. 1 udpp. Oceny ofert dokonała Komisja konkursowa (składająca się z trzech przedstawicieli Urzędu oraz dwóch przedstawicieli legnickich organizacji pozarządowych). Zatwierdzenia postępowań dokonał Prezydent, a ogłoszenia o wynikach poszczególnych konkursów publikowano zgodnie z art. 15 ust. 2j w zw. z art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2 udpp.

Zgodnie z art. 15 ust. 4 udpp obie umowy, zawarte w 2018 i 2019 r., zostały podpisane bez zbędnej zwłoki po ogłoszeniu wyników konkursów ofert. Umowy sporządzono zgodnie ze wzorem określonym w obowiązujących przepisach⁴⁵. W 2020 r. umowa nie została podpisana, ponieważ zadanie nie mogło zostać zrealizowane z powodu zagrożenia epidemicznego spowodowanego epidemią COVID-19.

Umowy podpisane w 2018 i 2019 r. zawierały elementy wymienione w art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁶, tj.: szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; wysokość dotacji i tryb płatności, termin wykorzystania dotacji, tryb kontroli realizacji zadania, termin i sposób rozliczenia dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej dotacji. Postanowienia umowy w zakresie zabezpieczenia efektywności, rzetelności i jakości zleconego zadania nie zawierały innych uregulowań niż wskazane w art. 16 udpp.

Środki na realizację zadań publicznych Urząd przekazał Zleceniobiorcy w terminach wskazanych w umowach.

Sprawozdania z realizacji ww. zadań zostały sporządzone zgodnie z obowiązującym wzorem⁴⁷ oraz w terminie określonym w art. 18 ust. 1 udpp. Według danych

⁴⁵ Tj. w 2018 r. w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 1300). Rozporządzenie obowiązywało do 29 października 2018 r. W 2019 r. z § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań przewidującym stosowanie przepisów dotychczasowych do zadań publicznych realizowanych w wyniku oferty złożonej w trybie otwartego konkursu ofert ogłoszonego do dnia 1 marca 2019 r., w tym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia (Dz. U. 2057).

⁴⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁴⁷ Będącym załącznikiem do rozporządzenia Ministra MRPiPS z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.

zawartych w sprawozdaniach z realizacji zadań w 2018 r. i w 2019 r. Zleceniobiorca wykorzystał 100% dotacji otrzymanych z budżetu Miasta w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

Oba zadania dotyczyły dofinansowania Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Świat pod Kyczerą” odbywającego się w danym roku.

Zgodne z § 4 ust. 1 i 2 umowy o realizację zadania publicznego, w 2018 r. wartość zadania wynosiła 358,3 tys. zł, z czego dotacja Urzędu Miasta Legnica wynosząca 20,0 tys. zł, stanowiła 5,4% wszystkich wydatków. Ze środków pochodzących z dotacji sfinansowano noclegi oraz wyżywienie uczestników festiwalu (20,0 tys. zł). Zgodne z § 4 ust. 1 i 2 umowy o realizację zadania publicznego, w 2019 r. wartość zadania wynosiła 392,9 tys. zł, z czego dotacja Urzędu Miasta Legnica wynosiła 20,0 tys. zł i stanowiła 5,0% wszystkich wydatków. Ze środków pochodzących z dotacji sfinansowano wynajem autokarów dla uczestników, obsługę techniczną koncertów galowych, noclegi i wyżywienie uczestników.

W sprawozdaniach wskazano, że podczas Międzynarodowych Festiwali Folklorystycznych zaprezentowało się ponad 20 grup i blisko 400 artystów, odbyło się 40 koncertów (19 w 2018 r. i 21 w 2019 r.) i dziewięć korowodów ulicznych (w tym jeden w Legnicy), a także zorganizowano występy i animacje w placówkach społecznych i opiekuńczo-wychowawczych w Legnicy (w Domu Pomocy Społecznej oraz Domu Pobytu Dziennego), warsztaty taneczne i muzyczne, kiermasze wydawnictw poświęcone Łemkom i Łemkowszczyźnie, prezentacje rzemiosła ludowego oraz spotkania integracyjne.

Realizacja tych zadań pozwoliła na przedstawienie tradycyjnej kultury ludowej wielu narodów, promocję kultury łemkowskiej na arenie międzynarodowej, przełamanie stereotypów i uprzedzeń dotyczących Łemków. Efekty zrealizowanego zadania były prezentowane w licznych artykułach prasowych, programach radiowych i telewizyjnych, zdjęciach z festiwalu, płytach z poszczególnymi nagraniami koncertów.

Do 30 września 2020 r. Urząd nie korzystał z uprawnień zawartych w umowach i nie przeprowadzał w Stowarzyszeniu kontroli prawidłowości realizacji ww. zadań.

Badaniem NIK objęto również dwa zadania, realizowane przy wsparciu Miasta na podstawie art. 19a ust. 1 udpp, tj.:

- Zadanie realizowane w 2018 r.: *Promocja Legnicy poprzez prezentację kultury łemkowskiej na letnich przeglądach i festiwalach w kraju i zagranicą*. Umowa zawarta w dniu 7 maja 2018 r. Wysokość udzielonej dotacji 10,0 tys. zł.
- Zadanie realizowane w 2019 r.: *Ukraińskie klimaty*. Umowa zawarta w dniu 7 sierpnia 2019 r. Wysokość udzielonej dotacji 4,9 tys. zł.

Zgodnie z art. 19a ust. 3 udpp w przypadku obu zadań, oferta została umieszczona, w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu. Stosownie do postanowień art. 19a ust. 4 i 5 udpp w związku z brakiem uwag po upływie siedmiu dni od dnia ogłoszenia ofert, zostały podpisane umowy o wsparcie realizacji ww. zadań publicznych. Zawierały one elementy wymienione w art. 221 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj.: szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; wysokość

W przypadku sprawozdania z realizacji zadania w 2019 r. było to zgodne z postanowieniami § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań, przewidującym stosowanie przepisów dotychczasowych do zadań publicznych realizowanych w wyniku oferty złożonej w trybie otwartego konkursu ofert ogłoszonego do dnia 1 marca 2019 r., w tym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

dotacji i tryb płatności, termin wykorzystania dotacji, tryb kontroli realizacji zadania, termin i sposób rozliczenia dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej dotacji. Środki zostały przekazane zleceniobiorcom w terminach określonych w umowach.

Zleceniobiorcy złożyli sprawozdania z realizacji zadań w terminie określonym w art. 18 ust. 1 udpp. Zawierały one informacje przewidziane w obowiązujących wzorach.

Według danych zawartych w sprawozdaniach z realizacji zadań w 2018 r. i w 2019 r. Zleceniobiorcy wykorzystali 100% dotacji otrzymanej z budżetu Miasta w całości i zgodnie z przeznaczeniem, tj.:

- na zadanie pn. *Promocja Legnicy poprzez prezentację kultury łemkowskiej na letnich przeglądach i festiwalach w kraju i zagranicą – 2018*, o wartości 17,8 tys. zł zleceniobiorca (Zespół Pieśni i Tańca) otrzymał dotację w wysokości 10,0 tys. zł, które wykorzystano na wynajem autokaru. W ramach realizacji zadania Zespół, w okresie od 1 czerwca do 28 sierpnia 2018 r. dał 16 koncertów w kraju. W dniach 16-26 sierpnia 2018 r. brał udział w międzynarodowym festiwalu folklorystycznym w Rumunii, dając w sumie sześć koncertów. Jeden koncert odbył się na Ukrainie. Według szacunków zleceniobiorcy koncerty obejrzało około 30 000 osób. Efektem było poszerzenie wiedzy o Łemkach, ich historii i kulturze, zarówno w Polsce jak i poza granicami kraju. Ponadto efektem realizacji zadania była promocja Legnicy.
- na zadanie pn. *Ukraińskie Klimaty* o wartości 26,8 tys. zł zleceniobiorca (Związek Ukraińców w Polsce. Koło w Legnicy) otrzymał dotację 4,8 tys. zł. W ramach realizacji zadania odbyły się dwa koncerty: Koncert plenerowy na Rynku w Legnicy – folkowych i rockowych zespołów ukraińskich, w którym uczestniczyło około 1500 osób oraz Koncert muzyki klasycznej w Akademii Rycerskiej w Sali Królewskiej w wykonaniu artystek z Lwowskiego Tria Fortepianowego, w którym uczestniczyło 250 słuchaczy.

Urząd Miasta nie poinformował pisemnie wykonawców ww. zadań realizowanych zarówno w trybie konkursowym, jak i w trybie pozakonkursowym o tym, że sprawozdania z realizacji zadania publicznego zostały zaakceptowane. W § 1 umów o realizację ww. zadań publicznych, zawarto postanowienie iż „Wykonanie umowy nastąpi z chwilą zaakceptowania przez Zleceniodawcę sprawozdania końcowego”. W umowach nie zawarto informacji w jaki sposób informacja o akceptacji sprawozdania końcowego, zostanie przekazana zleceniobiorcy.

Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu wyjaśniła, że każde sprawozdanie zostało sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym, pod kątem zgodności z zapisami umowy, co zostało poświadczony odrębną notatką z datą i podpisem pracownika na pierwszej stronie. Zweryfikowano także w każdym przypadku treść sprawozdania z załączonymi przez organizację materiałami. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, dlatego sprawozdania merytoryczne i rozliczenia finansowe zostały przyjęte.

Dodała, że szczególnym przypadkiem jest umowa o wsparcie realizacji zadania pn. *Ukraińskie Klimaty*, przygotowana zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie uproszczonego wzoru oferty i uproszczonego wzoru sprawozdania z realizacji zadania publicznego⁴⁸. W umowie tej znajduje się zapis, że „akceptacja sprawozdania i rozliczenie dotacji polega na weryfikacji przez Zleceniodawcę złożonych w ofercie rezultatów i działań Zleceniobiorcy”, co zostało dokonane.

⁴⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 2055.

Dyrektor wyjaśniła, że w odniesieniu do projektów realizowanych od 2018 r. zrezygnowano z wysyłania do organizacji pism informujących o przyjęciu sprawozdania końcowego. Taki tryb postępowania wdrożono w związku z ustną dyspozycją Referatu Kontroli Urzędu Miasta Legnicy, w której stwierdzono, że taka informacja zamyka pracownikom Referatu drogę do kontrolowania dotacji w okresie 5 lat od zakończenia projektu, do czego zgodnie z umową mają prawo.

Dyrektor podkreśliła, że zarówno w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak i w przepisach wykonawczych do niej brak jest konkretnych wytycznych odnoszących się do samego procesu akceptacji sprawozdania z realizacji zadania publicznego. Zdaniem Dyrektora Wydziału, wydaje się zasadne, by prawodawca wprowadził w tym zakresie jasno sformułowane zapisy.

Zdaniem NIK pisemne informowanie zleceniobiorcy o przyjęciu sprawozdania z realizacji zadania publicznego daje pewność Zleceniobiorcy, że może uznać zadanie za wykonane.

Kontrola zadania publicznego, o której mowa w art. 17 udpp oraz w umowach o realizację zadania publicznego ma inne cele niż akceptacja sprawozdania końcowego. Weryfikacja, a w następstwie akceptacja sprawozdania ma na celu sprawdzenie przez zleceniodawcę, czy zostały osiągnięte cele, na które zostały wydatkowane środki. Często ta weryfikacja dokonywana jest na podstawie samego sprawozdania, bez wzywania zleceniobiorcy do przedstawiania dokumentów źródłowych.

Natomiast kontrola zadania publicznego może być kompleksowa i polegać na zbadaniu dokumentów i innych nośników informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonania zadania publicznego. W trakcie kontroli zleceniobiorca przedstawia na żądanie kontrolującego dokumenty i inne nośniki informacji oraz udziela kontrolującemu wyjaśnień i informacji. Kontrola może być również przeprowadzana na miejscu realizacji zadania.

(akta kontroli str. 396-405, 409, 619-725)

2.1.3. Zgodnie z art. 5a ust. 3 udpp, Prezydent Miasta przedkładał Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji corocznie przyjmowanego *Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego* za rok 2018 i 2019 oraz opublikował je w BIP.

(akta kontroli str. 1082-1167)

2.1.4. W latach objętych kontrolą Miasto udzielało pomocy materialnej o charakterze socjalnym i motywacyjnym uczniom mniejszości romskiej i ukraińskiej.

W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta w ramach pomocy stypendialnej przyznawał stypendia dla uzdolnionych dzieci i młodzieży, uczęszczających do szkół na terenie Miasta (w tym należących do mniejszości)⁴⁹. W 2018 r. przyznano z tego tytułu stypendium w kategorii sportowej w kwocie 350,0 zł jednemu uczniowi należącemu do mniejszości ukraińskiej. W 2019 r. również przyznano stypendium z tego tytułu w kategorii wiedzy ogólnej w wysokości 600,0 zł jednemu uczniowi należącemu do mniejszości ukraińskiej.

Pomoc materialna dla uczniów romskich była udzielana w ramach zadań sfinansowanych z Programu integracji (stypendia motywacyjne i wyprawki szkolne, co szerzej opisano w pkt. 2.2 wystąpienia).

(akta kontroli str. 205-328, 410)

⁴⁹ 1. Uchwała Rady Miejskiej Legnicy Nr XLIII/452/18 z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w mieście Legnica; 2. Uchwała Rady Miejskiej Legnicy Nr XLIII/4563/18 z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w mieście Legnica.

2.2. Realizacja przez gminę zadań w ramach Programu integracji

2.2.1. Według danych przedstawionych przez Urząd, w Legnicy mieszka od 120 do 135 rodzin romskich, liczących łącznie około 350 osób. Urząd Miasta nie posiadał wiedzy odnośnie liczby wszystkich dzieci należących do mniejszości romskiej objętych obowiązkiem szkolnym.

Liczba dzieci pochodzenia romskiego realizujących obowiązek szkolny w poszczególnych latach szkolnych wynosiła: 2017/18 – 57 uczniów, 2018/19 – 60 uczniów, 2019/20 – 55 uczniów⁵⁰. Prezydent Miasta wskazał, że Miasto w celu sprawowania kontroli odnośnie liczby wypełniania obowiązku szkolnego przez wszystkich uczniów w szkole korzysta z programu komputerowego⁵¹.

Gmina od 2004 r. uczestniczy w rządowych programach adresowanych do mniejszości romskiej. Miasto nie przyjęło kompleksowego programu lokalnego mającego na celu integrację społeczności romskiej, w związku z tym od 2004 r. korzystało tylko ze wsparcia w ramach Programu integracji w obszarze II – małe granty. Prezydent Miasta wyjaśnił, że korzystanie ze wsparcia w ramach obszaru I Programu integracji – Kompleksowe działania na rzecz zwiększenia integracji społeczności romskiej o zasięgu lokalnym, obliguje Miasto do przygotowania minimum trzyletniego programu, z określeniem szacunkowego kosztu realizacji lokalnego programu obejmującego wszystkie lata jego funkcjonowania. Wymaga to zatem zabezpieczenia środków własnych na realizację zadań, przy braku gwarancji ze strony ministerstwa.

W Regulaminie Urzędu zadania związane z monitorowaniem, analizą, a także koordynowanie poszczególnych działań dotyczących mniejszości romskiej zostały przypisane wydziałom wskazanym w obszarze I wystąpienia w pkt 1.1.

W Zespole Szkół Budowlanych w Legnicy zatrudniony był „Asystent Edukacji Romskiej”, podlegający bezpośrednio Dyrektorowi tej Szkoły. Do jego zadań należało m.in. dbanie o realizację obowiązku szkolnego wszystkich uczniów pochodzących ze społeczności romskiej, dokonywanie rozpoznania sytuacji dydaktycznej i wychowawczej, budowanie i wzmacnianie tożsamości narodowej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, motywacja uczniów do osiągania wysokich wyników w nauce oraz pośredniczenie między szkołą a rodzicami w sytuacjach trudnych i konfliktowych. Prezydent Miasta wyjaśnił, że do roku szkolnego 2016/2017 było zatrudnionych dwóch asystentów edukacji romskiej i w związku z tym istnieje wakat na tym stanowisku w Szkole Podstawowej Nr 2 w Legnicy związany z brakiem ofert na to stanowisko. Wskazał ponadto, że asystent zatrudniony w Zespole Szkół Budowlanych zabezpiecza również potrzeby dzieci romskich, nie tylko w tej szkole, ale na terenie całego Miasta.

W okresie objętym kontrolą w szkołach na terenie Miasta uczniowie należący do społeczności romskiej uczestniczyli w następujących zajęciach dodatkowych, kierowanych do wszystkich uczniów danej szkoły: Szkoła Podstawowa Nr 1 – 12 uczniów z mniejszości romskiej – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne oraz koła zainteresowań; Szkoła Podstawowa Nr 2 – czterech uczniów z mniejszości romskiej – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, Szkoła Podstawowa Nr 6 – jeden uczeń z mniejszości romskiej –

⁵⁰ Dane były zbierane od Dyrektorów szkół z terenu Miasta, na potrzeby wnioskowania o dotację z Programu integracji.

⁵¹ Program pn. „Vulcan – obowiązek nauki” to program komputerowy wykorzystywany do kontroli obowiązku szkolnego i nauki. Dyrektorzy szkół za pomocą tego programu kontrolują realizację obowiązku szkolnego, a Miasto Legnica obowiązkowi nauki. Podstawowym źródłem danych jest baza dzieci zameldowanych na terenie Legnicy pobierana z Systemu Ewidencji Ludności. Na podstawie danych przekazywanych przez Wydział Spraw Obywatelskich system automatycznie weryfikuje i kontroluje realizację obowiązku dla wszystkich uczniów zameldowanych na terenie Miasta i uczęszczających do szkół podległych jst.

zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, Szkoła Podstawowa Nr 7 – dwóch uczniów z mniejszości romskiej – zajęcia dodatkowe z jęz. angielskiego, Szkoła Podstawowa Nr 10 – czterech uczniów z mniejszości romskiej – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, Zespół Szkół Budowlanych – trzech uczniów z mniejszości romskiej – zajęcia dodatkowe z języka polskiego, Zespół Placówek Specjalnych – jeden uczeń z mniejszości romskiej – zajęcia rozwijające umiejętności komunikacyjne, emocjonalne i społeczne.

(akta kontroli str. 207-329, 411-416, 528-534)

2.2.2. W latach 2018-2019 Miasto zrealizowało siedem zadań (trzy w 2018 r. i cztery w 2019 r.) na rzecz mniejszości romskiej dofinansowanych ze środków Programu integracji. Żaden z wniosków złożonych przez Miasto do Wojewody w ww. okresie nie został rozpatrzony negatywnie. W ww. latach Miasto wydatkowało łącznie 525,2 tys. zł. Do dnia zakończenia kontroli w 2020 r. Miasto było w trakcie realizacji dwóch zadań, w ramach dotacji Wojewody Dolnośląskiego w kwocie 205,6 tys. zł.

Prezydent Miasta wyjaśnił, że planując zadania w ramach Programu integracji brano pod uwagę wiedzę osób koordynujących działania na rzecz tej społeczności w Urzędzie oraz informacje pozyskane od Stowarzyszeniem Romów w Legnicy i asystenta edukacji romskiej, a także dyrektorów i pedagogów ze szkół, do których uczęszczają uczniowie należący do mniejszości romskiej.

W 2018 r. na realizację trzech ww. zadań w ramach dziedziny „Edukacja” Programu integracji Miasto wydatkowało środki w łącznej wysokości 53,7 tys. zł w całości pochodzące z dotacji⁵², tj.:

- *Wspomaganie edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich* o wartości 12,9 tys. zł.
 - w ramach zadania 11 dzieciom sfinansowano koszty pobytu w przedszkolu, 14 dzieciom sfinansowano koszty wyżywienia oraz 10 dzieciom zakupiono odzież;
- *Stypendia motywacyjne dla uczniów romskich* o wartości 19,2 tys. zł. Sfinansowano stypendia dla 34 uczniów, w tym 19 uczniów ze szkół podstawowych (po 500 zł), ośmiu uczniów ze szkół gimnazjalnych (po 600 zł), siedmiu uczniów szkół ponadgimnazjalnych (po 700 zł);
- *Zakup wyprawek szkolnych dla uczniów romskich* o wartości 21,6 tys. zł. W ramach zadania 72 uczniom zrefundowano zakup wyprawek szkolnych.

W 2019 r. Miasto wydatkowało na realizację zadań w ramach Programu integracji środki w łącznej kwocie 471,5 tys. zł, w tym 127,5 tys. zł stanowiły środki własne Miasta⁵³, a pozostałą kwotę stanowiły środki pochodzące z dotacji na następujące zadania:

- *Wspomaganie edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich* o wartości 16,0 tys. zł (w całości sfinansowane z dotacji). W ramach zadania 13 dzieciom sfinansowano koszty pobytu, 14 dzieciom sfinansowano koszty wyżywienia oraz 11 dzieciom zakupiono odzież;
- *Stypendia motywacyjne dla uczniów romskich* o wartości 14,1 tys. zł (w całości sfinansowane z dotacji). Sfinansowano stypendia dla 26 uczniów, w tym 20 uczniów ze szkół podstawowych (po 500 zł), jeden uczeń z dotychczasowego gimnazjum (600,0 zł), pięciu uczniów szkół ponadpodstawowych w wysokości (po 700,0 zł);
- *Poprawa warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w 2019 r.* o wartości 436,5 tys. zł, w tym 309,0 tys. zł z udzielonej dotacji oraz 127,5 tys. zł ze środków

⁵² Ministra Edukacji Narodowej – 21,6 tys. zł, Wojewody Dolnośląskiego – 32,1 tys. zł.

⁵³ Dane na podstawie ostatecznych sprawozdań z wykonania zadań.

własnych⁵⁴. W ramach zadania wyremontowano pięć lokali mieszkalnych, dla 13 osób należących do mniejszości romskiej;

- „*Życ lepiej*” – *Program profilaktyki uzależnień dla młodzieży i dorosłych Romów o wartości 4,9 tys. zł (w całości sfinansowane z dotacji)*. Zadanie to było realizowane przez Świetlicę Terapeutyczną nr 2 w Legnicy, która zorganizowała cztery spotkania integracyjne społeczności polsko-romskiej, w tym ze specjalistą terapii uzależnień na temat zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Liczba osób ze społeczności romskiej objętych zadaniem wyniosła 20.

W 2020 r. (według stanu na dzień 25 listopada 2020 r.) Miasto realizowało zadania w ramach Programu integracji o łącznej wartości 205,6 tys. zł, tj.:

- *Stypendia motywacyjne dla uczniów romskich*. Miasto podpisało w dniu 15 października 2020 r. Porozumienie z Wojewodą Dolnośląskim o przekazaniu środków z dotacji celowej w wysokości 11,2 tys. zł na stypendia motywacyjne. Zgodnie z wnioskiem stypendium ma być przeznaczone dla 14 uczniów szkół podstawowych i sześciu uczniów szkół ponadpodstawowych.
- *Poprawa warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w 2020 r.* Miasto zgodnie z podpisanym Porozumieniem z Wojewodą Dolnośląskim w dniu 31 sierpnia 2020 r. planowała wydatkować łącznie 198,7 tys. zł (w tym 173,6 tys. zł z dotacji i 25,1 tys. zł ze środków własnych). W ramach zadania planowane jest wykonanie remontu dwóch lokali mieszkalnych przeznaczonych dla rodzin z mniejszości romskiej. W dniu 17 listopada 2020 r. do Wojewody Dolnośląskiego przekazano aktualizację wniosku, gdzie obniżono koszt całkowity planowanych wydatków realizacji zadania do 194,4 tys. zł (w tym z dotacji 169,8 tys. zł, ze środków własnych 24,6 tys. zł). Zakres rzeczowy nie uległ zmianie.

Prezydent Miasta odnosząc się do ilości zadań podejmowanych w ramach Programu integracji w 2020 r. stwierdził, że zabiegano o takie środki z budżetu państwa, które zabezpieczą rzeczywiste i zasadne potrzeby mniejszości romskiej. Były to programy skierowane dla wszystkich uczniów takie jak: *Wyprawka Szkolna, dotacja podręcznikowa*. Wyjaśnił, że w 2020 r. zrezygnowano z realizacji zadania w zakresie wspomagania edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich, z uwagi na niskie wykorzystanie dotacji w poprzednich latach (39% w 2018 r. i 48% w roku 2019 r.), które wynikało z niskiej frekwencji dzieci w przedszkolach objętych tymi zadaniami. Prezydent Miasta stwierdził, że liczba zadań, realizowanych w dziedzinach „Praca” i „Zdrowie” wynika z faktu traktowania tej społeczności na równi z innymi obywatelami Legnicy. Wskazał, że każdy niezależnie od przynależności narodowej bądź etnicznej bez ograniczeń uczestniczy w życiu społecznym miasta, w tym realizowanych programach zdrowotnych, jak i programach realizowanych w ramach pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 211-328, 406-408, 528-543, 1208-1324)

NIK objęła badaniem dwa⁵⁵ z siedmiu zadań dofinansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych zrealizowanych na rzecz mniejszości w łącznej kwocie 468,7 tys. zł (w tym dofinansowanie z dotacji wynosiło 332,4 tys. zł, a środki własne Miasta 136,4 tys. zł.), tj.:

- *Zakup wyprawek szkolnych dla uczniów romskich o wartości 21,6 tys. zł (w całości sfinansowane z przyznanej dotacji)*, realizowane na podstawie Porozumienia Miasta z Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 17 lipca 2018 r.⁵⁶

⁵⁴ Dane na podstawie ostatecznego sprawozdania z wykonania zadania.

⁵⁵ Do badania wybrano dwa zakończone zadania o najwyższej wartości dofinansowania.

⁵⁶ MEN/2018/DKO/1057.

Zadanie to Miasto realizowało wraz z Dyrektorem Zespołu Szkół Budowlanych w Legnicy. Badaniem NIK objęto 100% wydatków (200 dowodów księgowych na łączną kwotę 21,6 tys. zł). Pomocy udzielano w formie zwrotu kwoty w wysokości 300 zł na ucznia na podstawie dowodów zakupu przedkładanych przez Romów Dyrektorowi Zespołu Szkół Budowlanych w Legnicy.

- *Poprawa warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w 2019 r.* Zadanie o łącznej wartości 466,9 tys. zł (w tym wysokość przekazanej dotacji wynosiła 330,5 tys. zł, a środki własne Miasta wynosiły 136,4 tys. zł) realizowane na podstawie Porozumienia Miasta z Wojewodą Dolnośląskim z dnia 24 października 2019 r. Zadanie realizowana wraz z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej w Legnicy. Badaniem objęto 100% wydatków tj. 436,5 tys. zł (22 dowody księgowe, w tym dwie faktury korygujące).

Wydatki objęte ww. badaniem zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem i w okresie wskazanym w Porozumieniach. Przedstawione dowody księgowe i dekretacja na nich potwierdzają, że koszty zostały poniesione na zakup przedmiotów i usług przewidzianych w Porozumieniach. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej projektów był zgodny z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁷. Jednostki współrealizujące zadanie (Zespół Szkół Budowlanych oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej) ewidencjonowały operacje księgowe związane ze środkami pochodzącymi z dotacji przeznaczonymi na realizację zadań na wyodrębnionych kontach analitycznych oraz prowadziły wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji. Dowody księgowe zostały trwale oznaczone informacją, o sfinansowaniu wydatku ze środków otrzymanych na podstawie Porozumienia z MEN lub z Wojewodą Dolnośląskim.

W zadaniu pn. *Poprawa warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w 2019 r.* wyboru wykonawcy dokonano z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej jako ustawa pzp)⁵⁸.

Sprawozdania końcowe z realizacji badanych zadań złożono w terminie.

Sprawozdanie z zadania pn. *Zakup wyprawek szkolnych dla uczniów romskich* złożone do MEN zostało zatwierdzone bez zastrzeżeń. Miasto nie wykorzystało środków z dotacji w wysokości 1,2 tys. zł, gdyż pomocą objęto 72, a nie jak przewidywano 76 uczniów. Zwrotu niewykorzystanych środków z dotacji dokonano w terminie określonym w Porozumieniu. W wyniku realizacji zadania objęto pomocą 55 uczniów szkół podstawowych, czterech uczniów oddziałów gimnazjalnych oraz 13 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Każdemu spośród tych uczniów zrefundowano zakup niezbędnego wyposażenia w postaci podręczników, przyborów szkolnych oraz odzieży sportowej.

W przypadku zadania pn. *Poprawa warunków mieszkaniowych społeczności romskiej w 2019 r.* zleceniobiorca nie wykorzystał środków z dotacji w wysokości 19,8 tys. zł. Zwrotu niewykorzystanych środków z dotacji dokonano w terminie określonym w Porozumieniu. W wyniku weryfikacji sprawozdania końcowego dokonano korekty rozliczeń, i przedłożono korektę sprawozdania końcowego. Urząd w dniu 28 lutego 2020 r. dokonał zwrotu do Wojewody kwoty 1 737,40 zł z tytułu niewykorzystanej dotacji, wraz z odsetkami. Wojewoda Dolnośląski w dniu 16 kwietnia 2020 r. wydał decyzję określającą kwotę do zwrotu części dotacji celowej przyznanej na realizację tego zadania w wysokości 1 737,40 zł wraz z odsetkami wynoszącymi 17,14 zł.

⁵⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

⁵⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

Efektom rzeczowym zrealizowanego zadania było wykonanie robót budowlanych polegających na przebudowie pięciu lokali mieszkalnych będących w zasobie miasta, przeznaczonych do zamieszkania przez 13 osób należących do mniejszości romskiej.

Zadania objęte badaniem NIK nie były kontrolowane na miejscu przez MEN i Wojewodę Dolnośląskiego.

(akta kontroli str. 726-907)

2.2.3. Miasto w latach objętych kontrolą prowadziło działania mające na celu przełamywanie negatywnego wizerunku Roma, oraz dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat Romów. Działania te były skierowane zarówno do społeczności romskiej jak i nieromskiej większości. Społeczność Romską uczestniczyła m.in. w takich wydarzeniach jak festiwal pn. *Kto siedzi na miedz(y)j* oraz *Wigilia Narodów*, które miały charakter integracyjny społeczności pochodzących z różnych mniejszości narodowych i etnicznych z całą lokalną społecznością. Informacje z tych wydarzeń, jak i informacje odnośnie działań na rzecz społeczności romskiej były prezentowane na stronach internetowych Miasta.

Działania mające na celu integrację środowiska romskiego ze społecznością były realizowane również przez jednostkę Miasta – LBP. W ramach działu Informacyjno-Bibliograficznego i Regionalnego LBP zorganizowane było Centrum Dokumentacji Romskiej. Centrum gromadziło materiały i dokumenty – książki, broszury, czasopisma oraz dokumenty elektroniczne na temat historii, tradycji i życia współczesnego Romów oraz pamiątki, zdjęcia i dokumenty związane z życiem Romów legnickich. Centrum dokumentacji romskiej stworzyło kartotekę artykułów i zbiorów wycinków poświęconych legnickim Romom, bazę teleadresową stron www o tematyce romskiej oraz bibliografię książek i artykułów poświęconych sprawom romskim, sporządzoną na podstawie baz Biblioteki Narodowej i własnych zbiorów.

W 2018 r. LBP zorganizowała zajęcia edukacyjne i świetlicowe dla młodzieży romskiej i polskiej w swoich placówkach pn. *Kraina naszych marzeń* w ramach Programu Integracji. Zajęcia te miały na celu integrację środowisk romskich ze społecznością. Dzieci i młodzież wspólnie uczestniczyli w szeregu zajęć w czasie poza lekcjami, mających na celu rozwijanie różnorodnych zainteresowań, uczących jednocześnie tolerancji, akceptacji współpracy w grupie i nawiązywania więzi. Zajęcia te miały również na celu zapobieganie poczuciu niższej wartości, wzmacniały zadowolenie z efektów pracy indywidualnej i w grupie oraz przeciwdziałały lękowi przed odrzuceniem. W spotkaniach zrealizowanych w ramach tego projektu uczestniczyło łącznie 218 osób, w tym 48 osób z mniejszości romskiej.

W 2019 r. LBP zorganizowała zajęcia edukacyjne i świetlicowe dla młodzieży romskiej i polskiej w swoich placówkach pn. *Teatr uczy, teatr bawi, teatr wychowuje* w ramach Programu Integracji. Cele zajęć były zbieżne z celami zadania realizowanego w 2018 r., z naciskiem na działania parateatralne mające na celu uwrażliwienie uczestników na sztukę i kształtowanie twórczej osobowości. Ponadto 44 osoby pochodzenia romskiego uczestniczyły w innych inicjatywach, w tym: zajęcia tematyczne i świetlicowe - 12 dzieci z mniejszości romskiej; lekcje biblioteczne w Centrum Dokumentacji Romskiej – ośmiu uczniów z mniejszości romskiej; lekcje koordynowane przez CDR – 15 uczniów ze społeczności romskiej, korzystanie z Internetu – siedem osób ze społeczności romskiej, korzystanie ze zbiorów CDR – dwie osoby ze społeczności romskiej.

(akta kontroli str. 205-326)

2.2.4. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, w okresie objętym kontrolą realizował zadania na rzecz społeczności romskiej poprzez zatrudnienie

Asystentów środowiskowych. Od dnia 2 stycznia 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. zadania te realizowały dwie osoby na podstawie umów zlecenia zawartych z Miastem, natomiast od 1 lipca 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych zadania te wykonywała jedna osoba. Zadaniem asystenta było stworzenie warunków, które umożliwią Romom włączenie się w nurt życia lokalnego i korzystanie w pełni z praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym. Głównymi zadaniami Asystenta Środowiskowego były: współpraca z rodzinami romskimi w Legnicy; wspieranie i pomoc członkom społeczności romskiej w załatwianiu spraw w instytucjach; współpraca z Zarządem Stowarzyszenia Romów w Legnicy w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych, pomoc w pisaniu pism urzędowych w przypadku niezaradności życiowej bądź analfabetyzmu, pomoc w docieraniu do rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego i prawnego, pomoc w nawiązywaniu zerwanych więzi rodzinnych, informowanie rodzin romskich o możliwościach korzystania przez dzieci i młodzież ze świetlic środowiskowych i terapeutycznych w mieście, występowanie za pośrednictwem Stowarzyszenia z inicjatywą i wnioskami do Miasta, podejmowanie działań zmierzających do integracji środowiska romskiego.

W 2018 r. na powyższy cel Miasto wydatkowało 16,7 tys. zł, w 2019 r. – 12,5 tys. zł, w 2020 r. (do 30 września) – 6,3 tys. zł. Realizacja tego zadania była finansowana ze środków własnych Miasta.

(akta kontroli str. 1307-1324)

2.2.5. Prezydent Miasta wskazując na trudności i osiągnięte sukcesy w zakresie integracji społeczności romskiej stwierdził, że społeczność romska chętnie uczestniczy w wydarzeniach organizowanych na terenie Miasta, promując swoją kulturę i zwyczaje. Wskazał też, że poprawia się integracja dzieci polskich i romskich na etapie edukacji szkolnej, do czego przyczynia się m.in. asystent edukacji romskiej. Integracja ta nie jest pełna, co spowodowane jest używaniem przez dzieci z mniejszości romskiej własnego języka, powoływanie się na własne obyczaje i tabu. Prezydent podkreślił, że do integracji społeczności romskiej znacznie przyczyniają się LBP oraz Świetlica Terapeutyczna Nr 2, w których zrealizowano szereg programów z zakresu integracji, jak i wyrównawczych i terapeutycznych (profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień), mających na celu niwelowanie zaburzeń i deficytów rozwojowych. Wskazał ponadto, że większe trudności pojawiają się w przypadku zaangażowania w działania edukacyjne dorosłych Romów, którzy bardziej zainteresowani są pomocą socjalną i nie wykazują chęci uczestnictwa w tego rodzaju działaniach. Dużą, aczkolwiek w ostatnich latach coraz mniejszą, rolę w zakresie aktywizacji społeczności romskiej odgrywało Stowarzyszenie Romów w Legnicy.

(akta kontroli str. 528-533)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie. W latach 2018-2020 Miasto udzielało dotacji na wsparcie działań mniejszościom narodowym i etnicznym w zakresie podtrzymywania ich tożsamości kulturowej. Zarówno postępowania konkursowe, jak i zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym, przeprowadzano z zachowaniem zasad określonych w udpp. Zadania realizowane przez Miasto w ramach Programu integracji, zostały zrealizowane zgodnie z zawartymi porozumieniami oraz osiągnięto zakładane cele i rezultaty realizowanych zadań. W szczególności wyremontowano pięć mieszkań przeznaczonych dla rodzin romskich, przekazano stypendia, wspomagano edukację

przedszkolną dzieci pochodzenia romskiego, czy też zapewniono wyprawki szkolne dla uczniów romskich.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Rzetelną weryfikację danych ujętych w SIO, w celu wyeliminowania błędnych danych, mających wpływ na wyliczenie wartości części oświatowej subwencji ogólnej.
2. Określenie i zwrot nienależnie otrzymanej kwoty uzupełniającej część oświatową subwencji ogólnej w wyniku zaliczenia uczniów nieposiadających obywatelstwa polskiego do uczniów należących do ukraińskiej mniejszości narodowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, stycznia 2021 r.

Marcin Chojnacki
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

.....
podpis